

TEM Toimialapalvelu

Sosiaalialan työvoimatilanne 18.4.2024

Kehittämisasiantuntija, sote-toimiala, KEHA-keskus Terhi Tevameri

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

- TEM-hallinnonalaan liittyvät kysymykset
 - Työvoiman kohtaanto ja saatavuus
 - Työelämän laatu
 - Yksityinen sektori
 - Innovaatiot
 - Rajapintoja ja välillisesti sote-teemoihin liittyviä asioita erittäin paljon

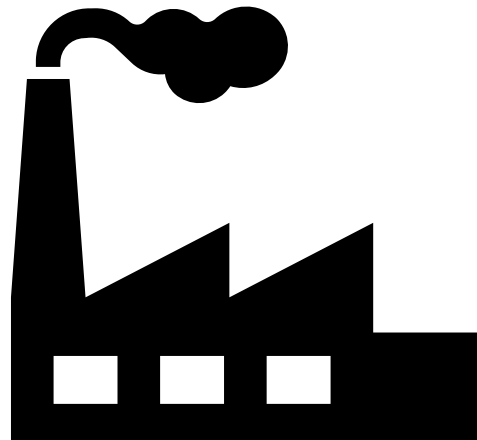
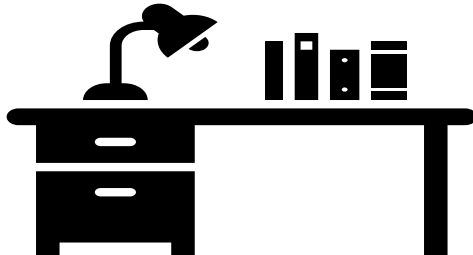
Esityksen sisältö

- Sosiaaliala, mitä sillä tarkoitetaan?
- Sote-toimialan murros ja toimintaympäristön muutos
- Työllisyys, työvoimavaje ja kohtaanto
- Tuottavuus ja tehostaminen?
- Kansainvälinen työvoima

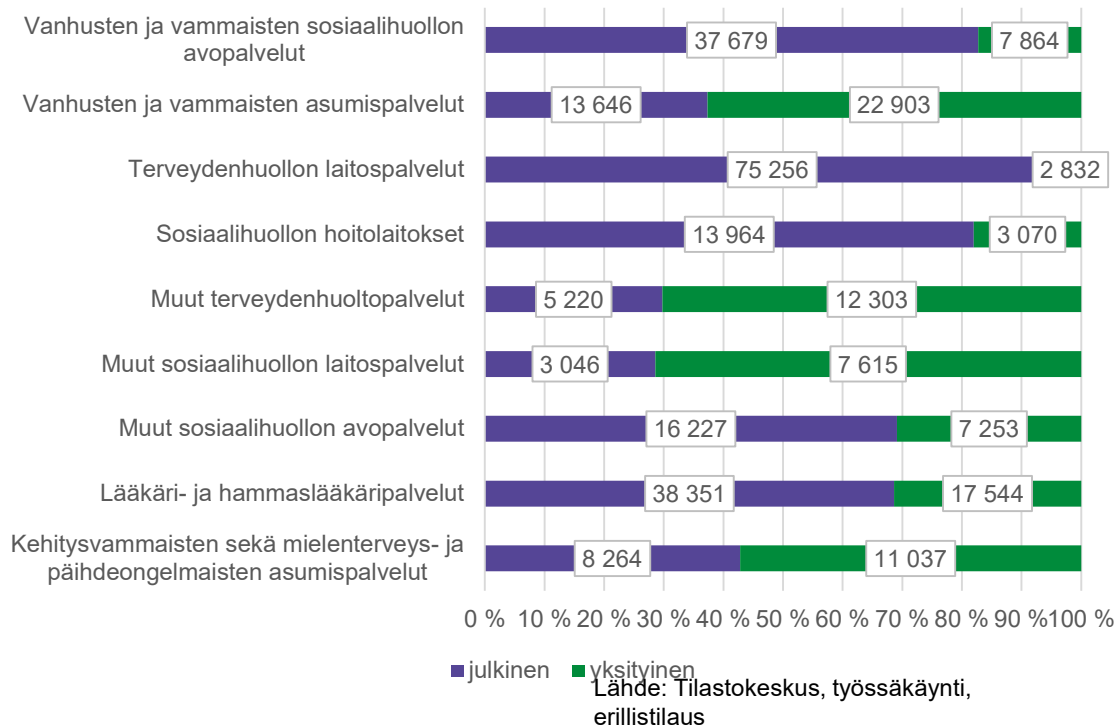
Sosiaaliala, mitä sillä tietopohjan näkökulmasta tarkoitetaan

Tietopohja ei kaikilta osin kovin kattavaa ja yhteismitallista. Lisäksi on olemassa erilaisia luokituksia.

Sote-alan koulutuksen saaneiden sijoittuminen yksityiselle ja julkiselle sektorille vuonna 2020

Teknologia

Kasvava palvelutarve

Taloudellinen
kestävyys

Kansainvälistyminen

Mitä nämä
merkitsevät
sosiaalialan
työntekijöille
?

Tuottavuustoimet lähivuosille, esimerkkejä

VARHA tuottavuus ohjelma v. 2026:

- Digipalvelujen tuottavuus potentiaali + 30 %, yht. - 21 milj.€
- Vuokratyön vähennys -12,5 m€
- Henkilöstön muut – 63 m€
- Henkilöstön sijoittuminen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin – 17,5 m€ (30.11.2023 [fleshow \(triplancloud.fi\)](#))

Lisäksi esim.
kansallinen
sairaala- ja
päivystysverkon
uudistus

Nämä tiedot
ovat osin jo
muuttuneet

POHDE tuottavuusohjelma v. 2025:

- Yhteisöllinen asuminen + 158 paikkaa
- Ympäri vuorokautinen palveluasumien - 260-280 paikkaa
- Oman henkilöstön lisääminen ja ostopalvelujen vähentäminen lasten ja nuorten palveluissa 10 m€ v. 2024 (20.11.2023: [fleshow \(ppshp.fi\)](#))

KESKI-SUOMI tuottavuusohjelma v. 2026:

- Henkilöstön pitovoimatekijöiden kokonaisvaltainen uudistaminen (-5-10 m€) mm. keskitetty sijaishankinta, sijaisten vakinaistaminen
- Palvelukanavien ja –verkoston uudistaminen (-14-32 m€), esim. Digi-palvelujen HVA-tasoinen käyttöönotto
- Ikäntyneiden palvelurakenteen muutoksen tuen vahvistaminen mm. kotihoidon peittävyys ja rakenteen sopeuttaminen (arviolta 18 % pärjäisi kevyemmillä palveluilla) (2.5.2023: [PowerPoint esitys \(tweb.fi\)](#))

Selvitys hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumisesta 2023

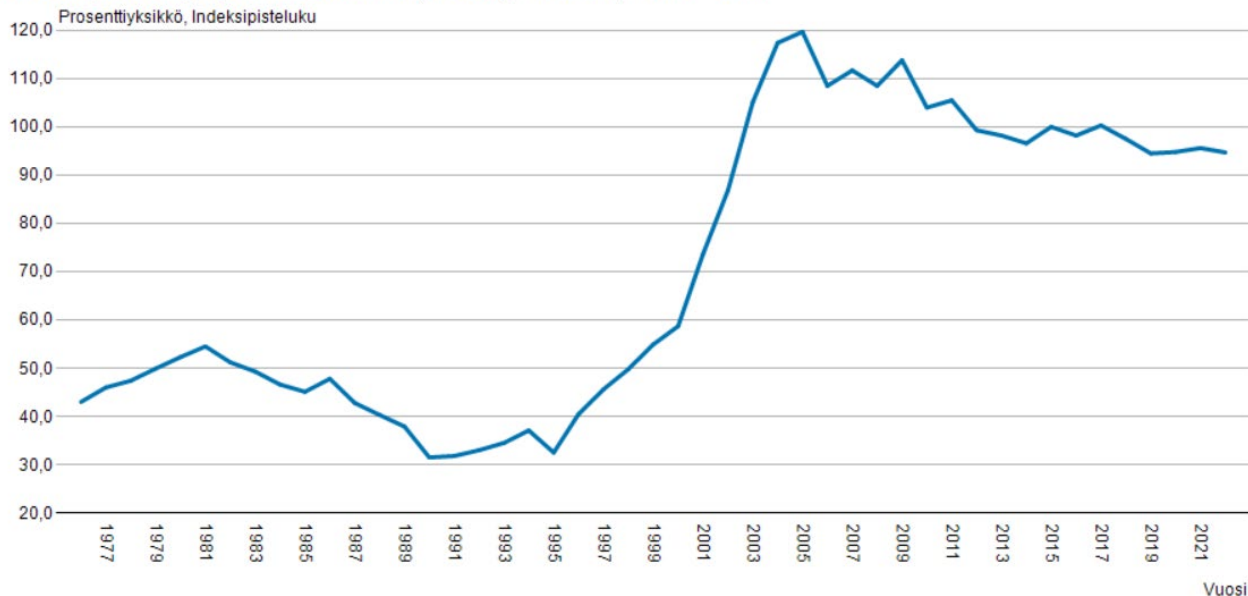
- ”Sosiaali- ja terveydenhuollon tuottavuuden ja vaikuttavuuden pitää kasvaa, jotta lisääntyvä palveluntarve pystytään hoitamaan perustuslain ja muun lainsäädännön mukaisesti. Vaikuttavuuden kasvu perustuu osin teknologian hyödyntämiseen ja tästä syystä digitaalisuudesta on tehtävä ensisijainen asioinnin muoto niille, joiden kohdalla se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista. Samalla teknologian ja apuvälineiden avulla on pystyttävä pienentämään henkilöstön työkuormaa tukemalla päätöksentekoa ja automatisoimalla työtehtäviä. Osin näiden toimien myötä jatkossakin fyysisiä lähipalveluja on tarjottavissa niille, jotka niitä eniten tarvitsevat.” (STM 2024:1, s. 12.)

[Selvitys hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumisesta 2023 : Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain \(612/2021\) 31 §:n mukainen sosiaali- ja terveysministeriön vuosittainen valtakunnallinen selvitys \(valtioneuvosto.fi\)](#)

Työn tuottavuuden kehitys sosiaalipalveluissa

Työn tuottavuuden (arvonlisäys/työtunti) muutoksen osatekijät muuttujina Vuosi. 87, 88
Sosiaalipalvelut, Työn tuottavuus (tuotos), indeksi, 2015=100.

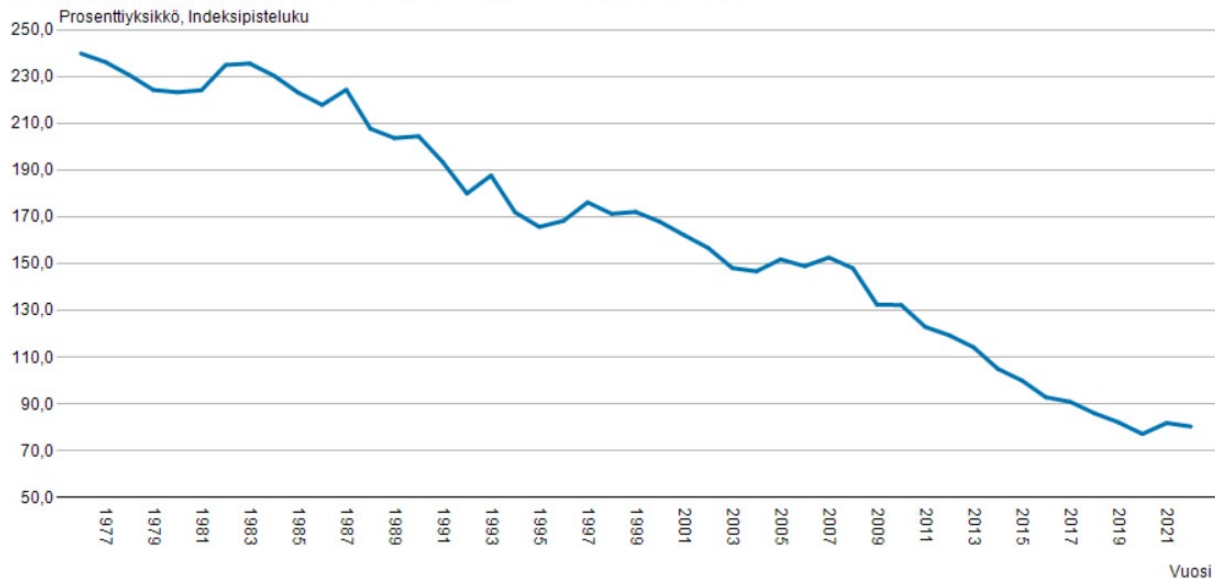

Lähde: Tilastokeskus,
kansantalouden
tuottavuusmittarit

Työn tuottavuuden kehitys terveyspalveluissa

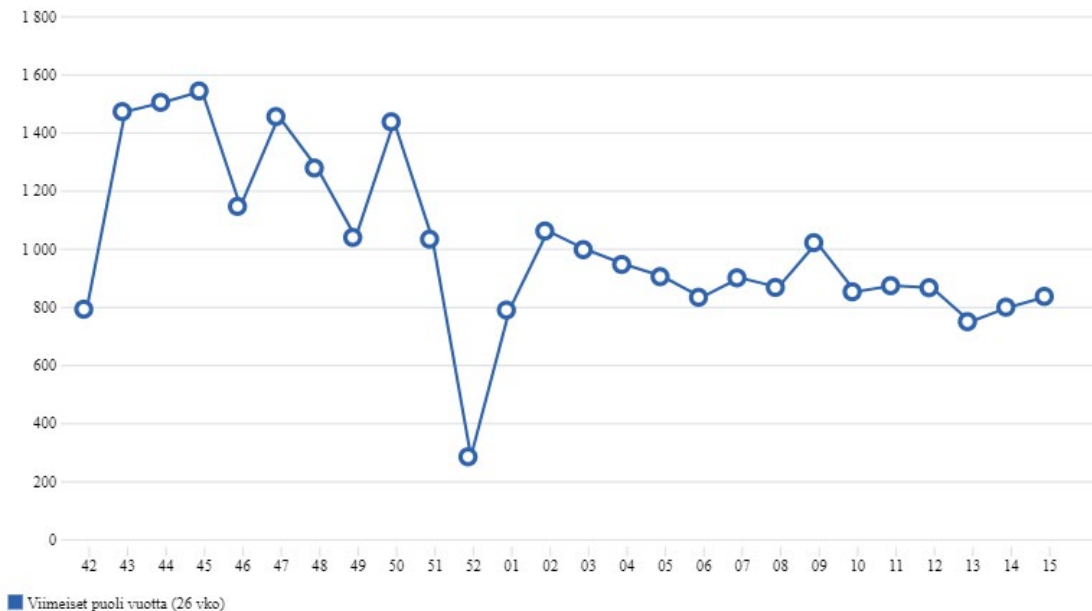

Työn tuottavuuden (arvonlisäys/työtunti) muutoksen osatekijät muuttujina Vuosi. 86
Terveyspalvelut, Työn tuottavuus (tuotos), indeksi, 2015=100.

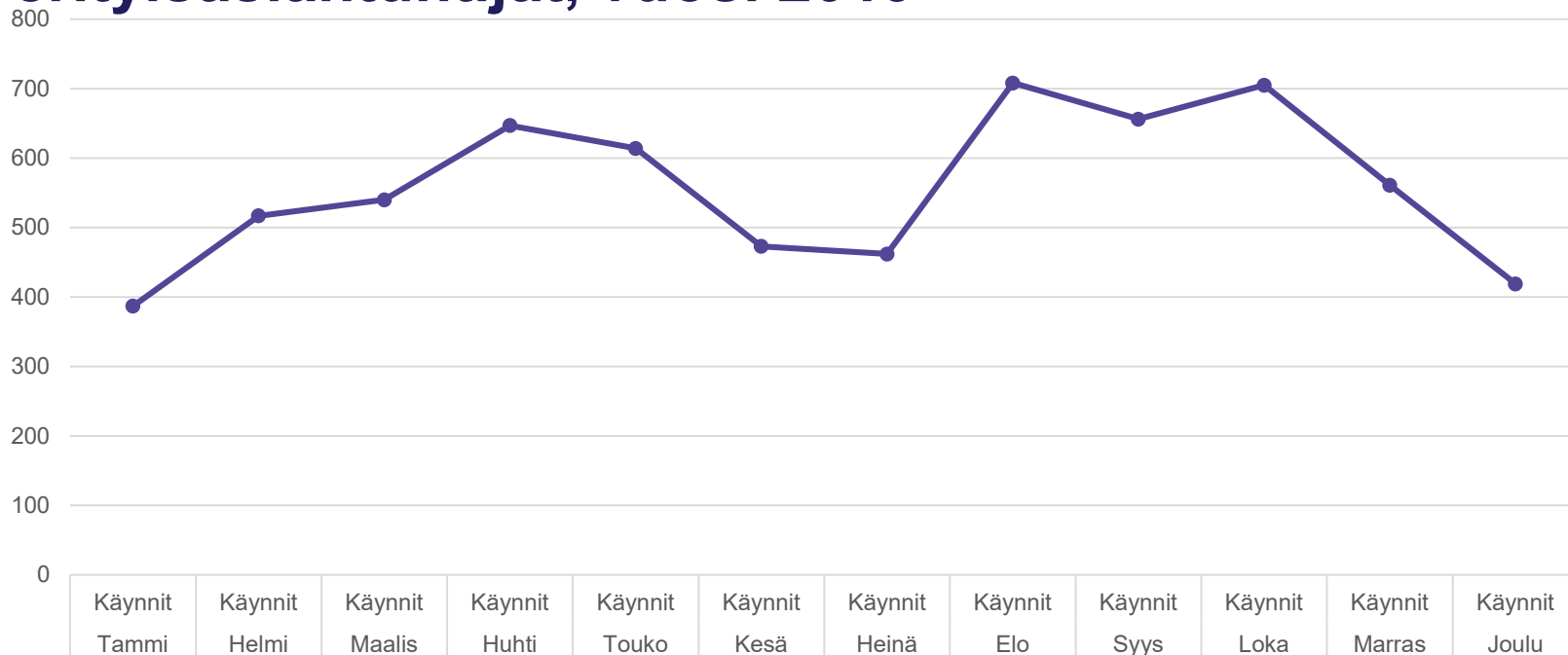
Lähde: Tilastokeskus,
kansantalouden
tuottavuusmittarit

Reaaliaikainen etäasiointi perusterveydenhuollossa, sosiaalialan erityisasiantuntijat viimeiset puolivuotta.

Lähde: THL Avohilmo

Reaaliaikainen etäasiointi perusterveydenhuollossa, sosiaalialan erityisasiantuntijat, vuosi 2019

Lähde: THL Avohilmo

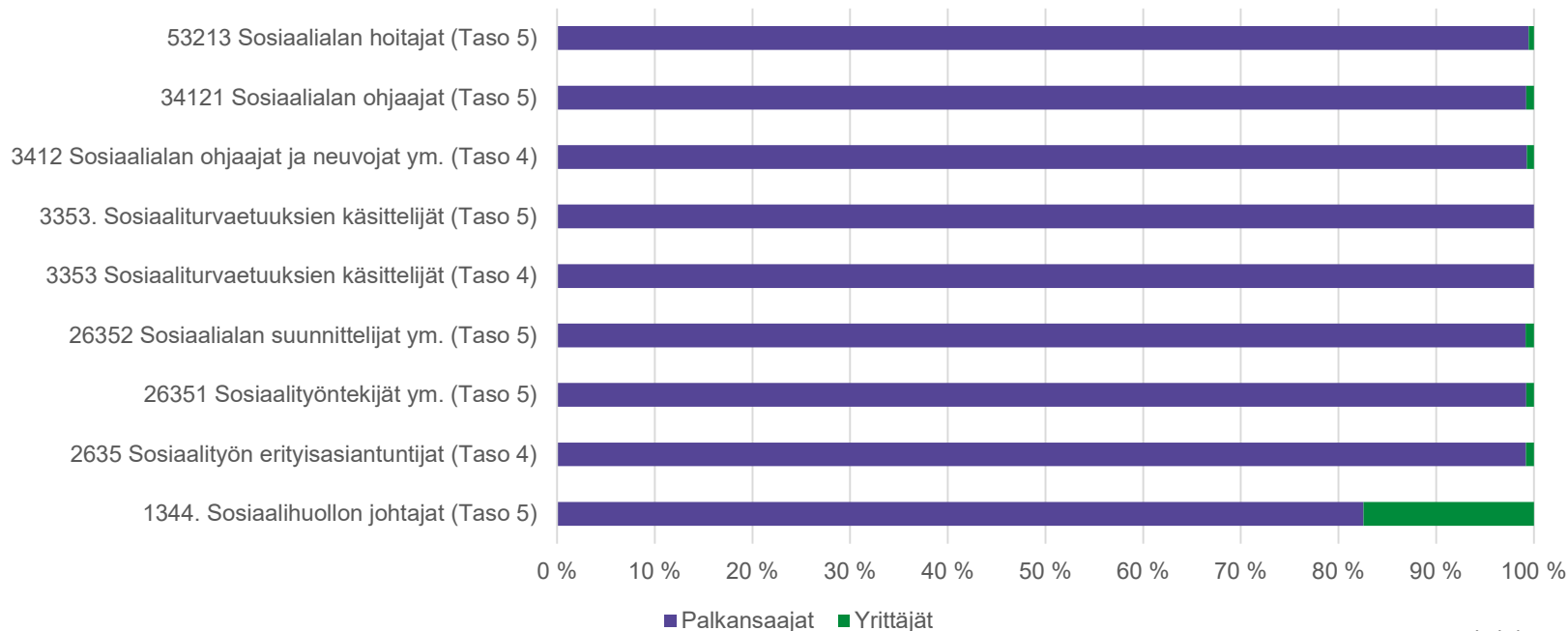
Sosiaalialan työlliset vuonna 2021

Ammatti	Työlliset
1344. Sosiaalihuollon johtajat (Taso 5)	2 579
2635 Sosiaalityön erityisasiantuntijat (Taso 4)	13 976
26351 Sosiaalityöntekijät ym. (Taso 5)	11 124
26352 Sosiaalialan suunnittelijat ym. (Taso 5)	2 852
3353. Sosiaaliturvaetuuksien käsittelijät (Taso 5)	6 958
3412 Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym. (Taso 4)	31 726
34121 Sosiaalialan ohjaajat (Taso 5)	23 793
53213 Sosiaalialan hoitajat (Taso 5)	54 574

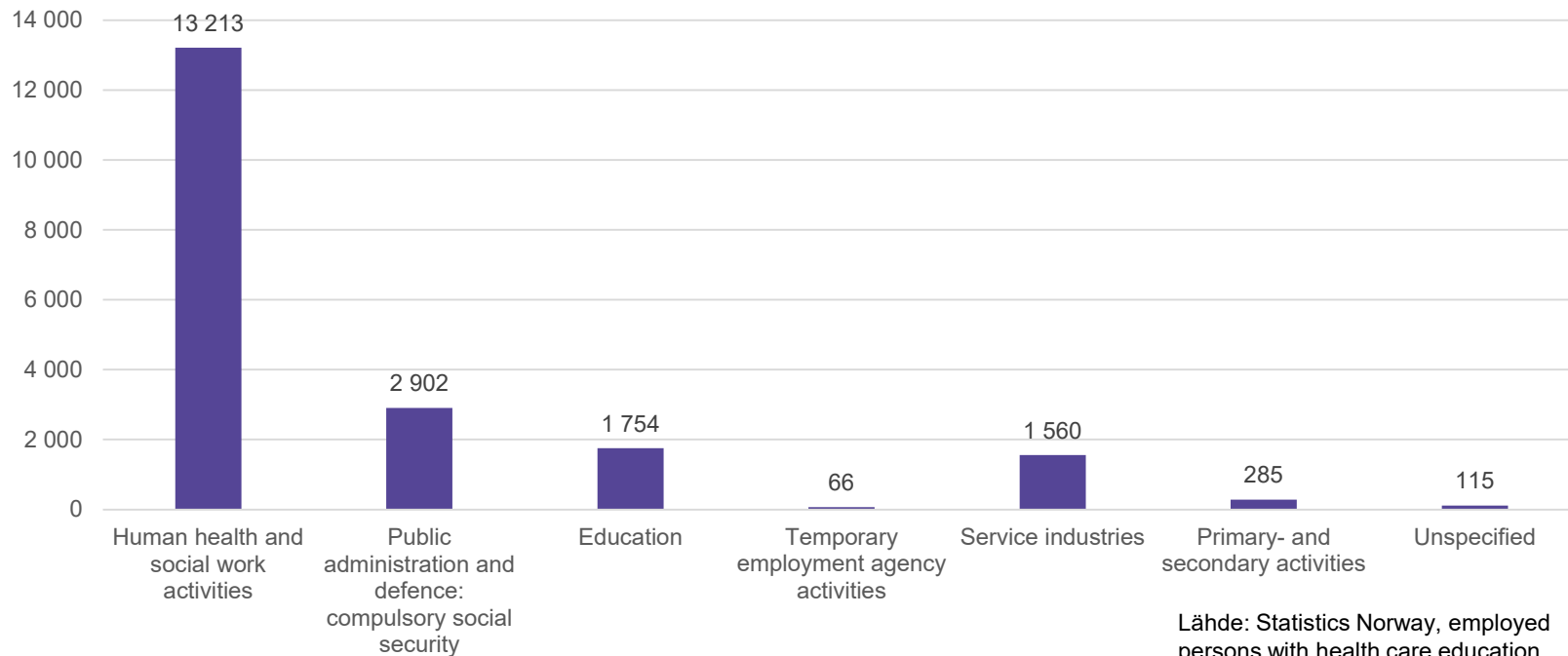
Lähde:
tilastokeskus,
työssäkäynti

Sosiaalialan palkansaajat ja yrittäjät vuonna 2021

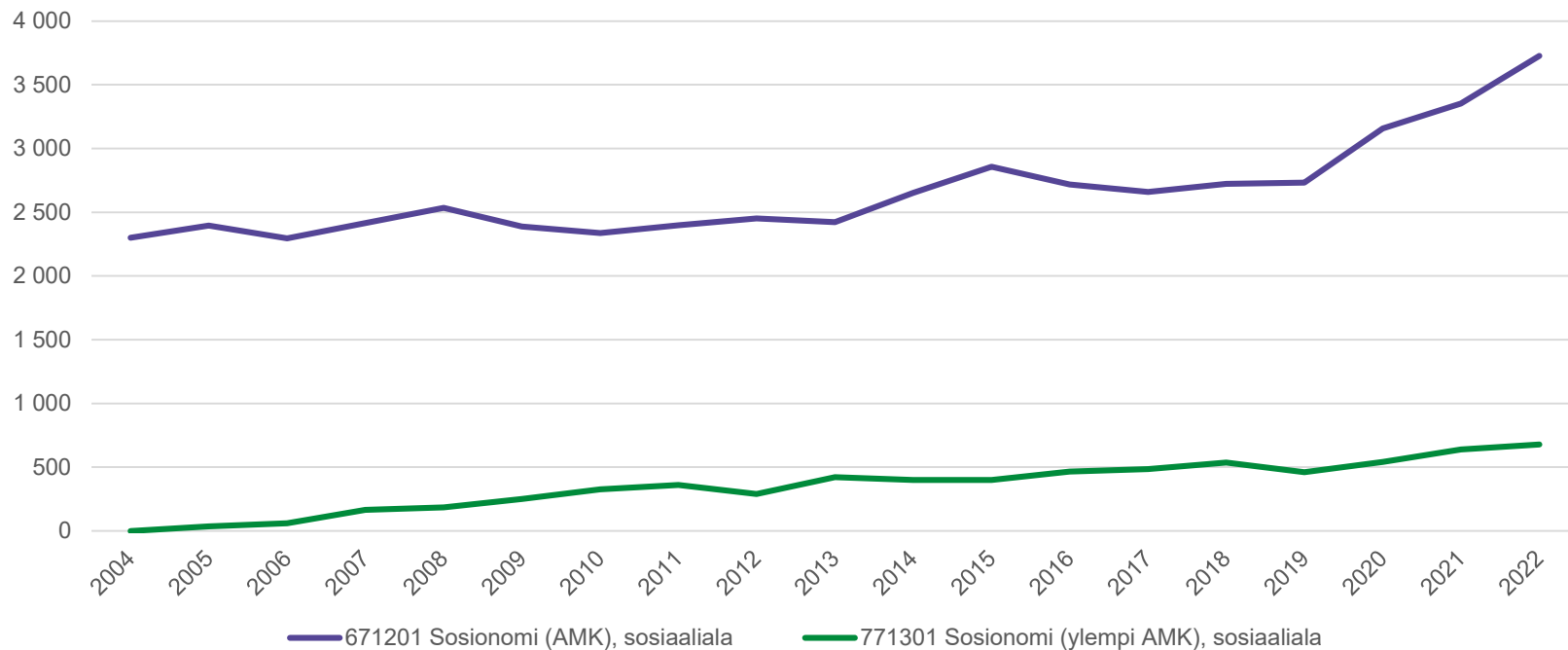

Lähde:
tilastokeskus,
työssäkäynti

Vertailutietoa Norjasta, sosiaalityöntekijät v. 2023

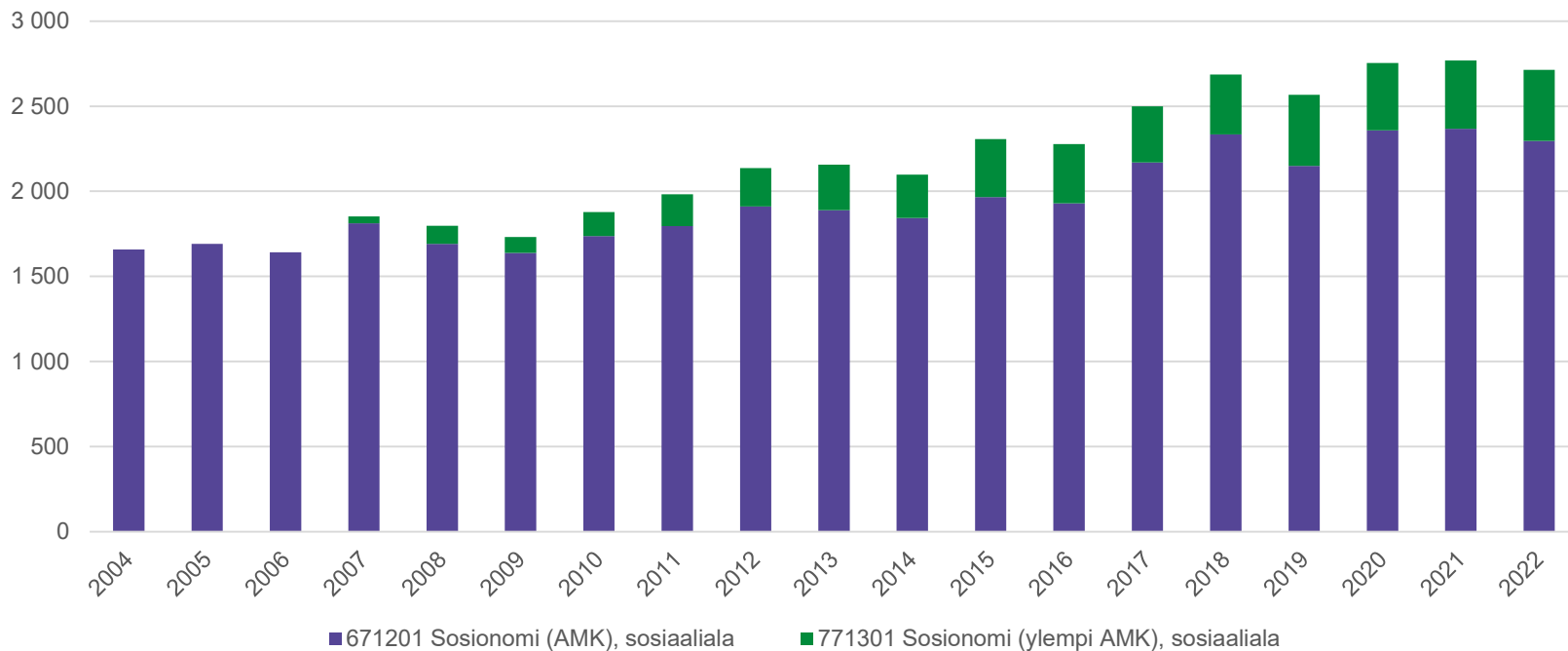

Uudet sosionomiopiskelijat 2004-2022

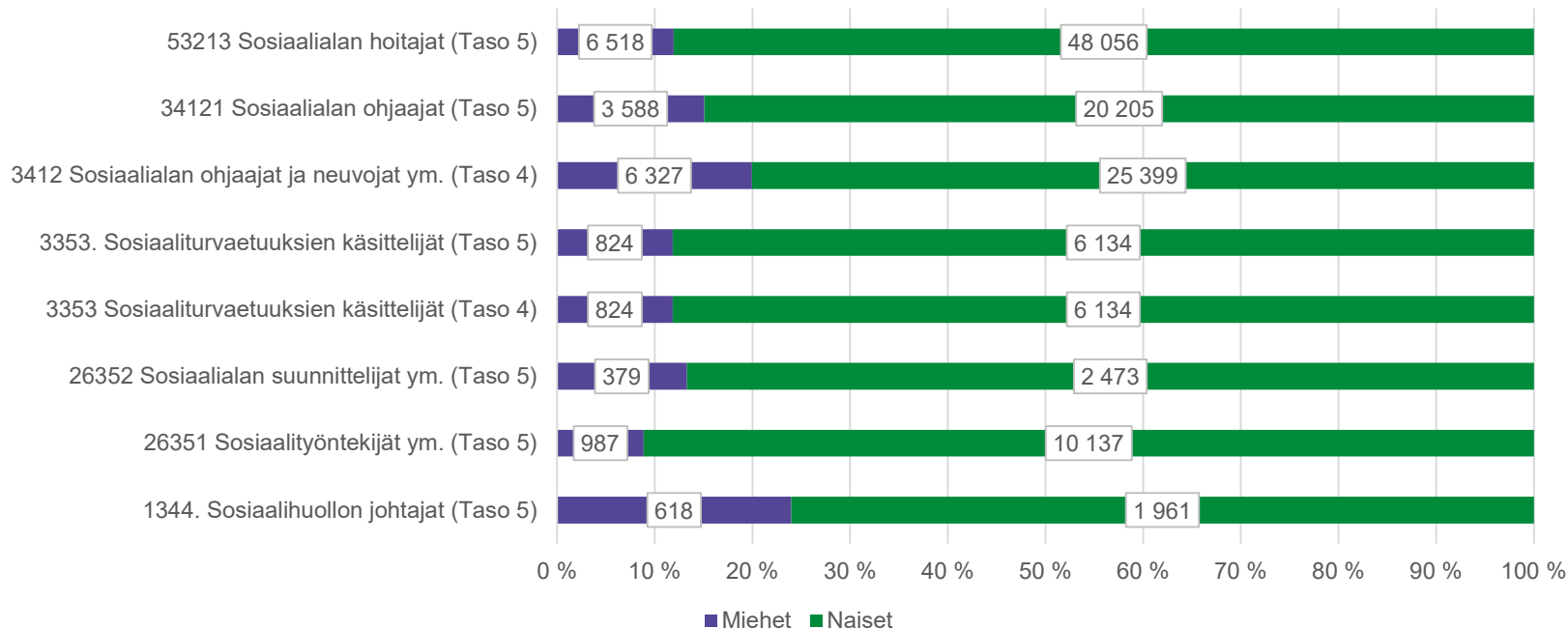
Lähde: Tilastokeskus,
opiskelijat ja tutkinnot

Sosionomi tutkintomäärien kehitys 2004-2022

Lähde: Tilastokeskus,
opiskelijat ja tutkinnot

Sukupuolijakauma sosiaalialan ammateissa vuonna 2021

Lähde:
tilastokeskus,
työssäkäynti

Työvoiman kohtaanto sote-ammateissa vuonna 2028 (% osuus vuoden 2019 työllisten määrästä)

	Sairaanhoidajat ja terveydenhuollon tekniikan asiantuntijat	Sosiaalialan työntekijät
Avautuvat työpaikat	+ 4,1 % (2,4 %)	+ 3,8 %
Työvoiman tarjonta	+ 3,7 (3,3 %)	+ 3,9 %
Kohtaanto	- 0,3 % (0,9 %)	+ 0,1 %
Työvoiman kysyntä	+ 1,8 % (0,1 %)	+ 2,1 %
Poistuma	+ 2,3 (2,4 %)	+ 2,6 %
Koulutuksesta valmistuvat	+ 3,5 (2,7 %)	+ 3,1 %
Maahanmuutto	+ 0,1 % (0,4 %)	+ 0,3 %
Työttömät	+ 0,1 % (0,1 %)	+ 0,4 %

Työsuhteen laatu, työttömyysaste ja työnhakijoiden määrä 2/2024 sosiaalialan tietyissä ammateissa

Ammatti	Epätyypilliset työsuhteet	Työttömyysaste ja työttömien työnhakijoiden määrä
Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat	32 %	4,9 %, 2 233
Sosiaalityön erityisasiantuntijat	13 %	1,9 %, 270
Sosiaalihuollon johtajat	10 %	1,7 %, 42

Lähde: TEM, työmarkkinatori, Työvoiman kohtaanto ja saatavuus sovellus

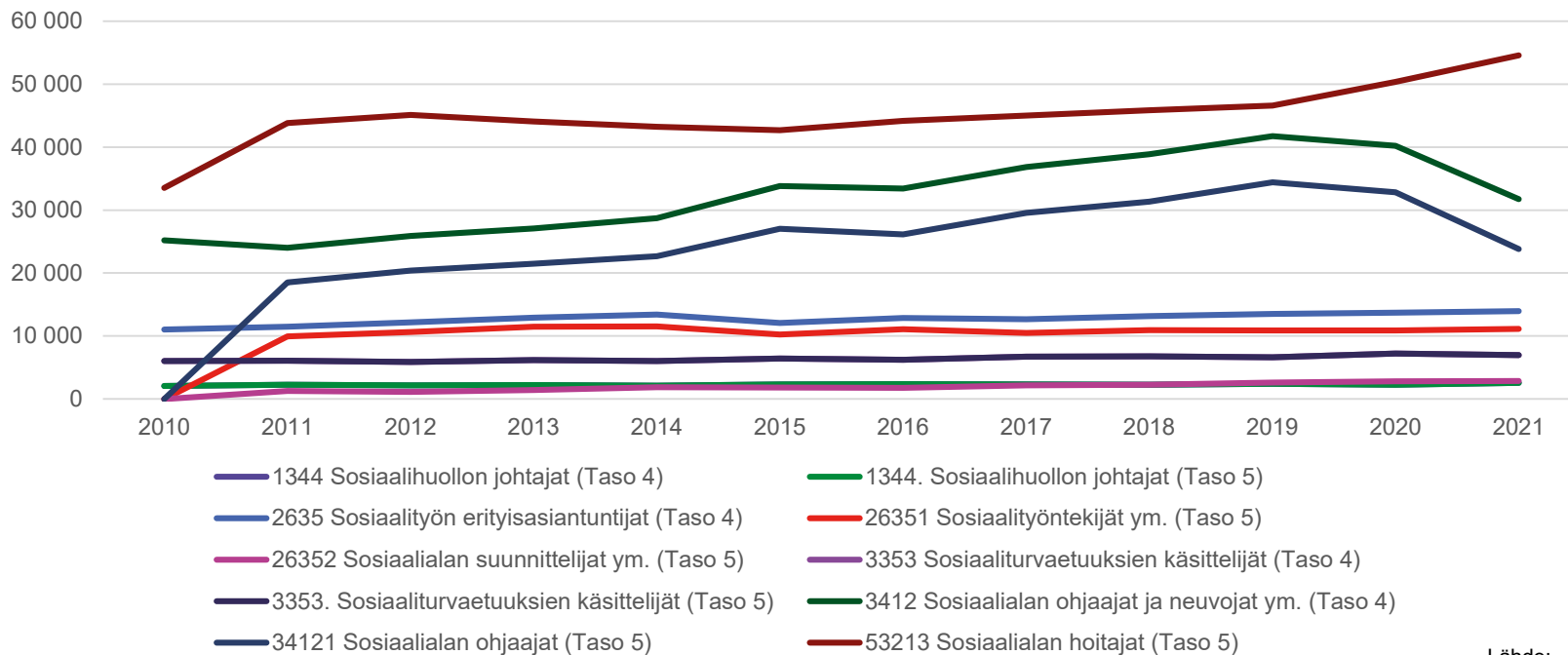
Sosiaalialan vastavalmistuneet korkeakoulutetut, selvitys Landgrén (2023)

- Työllistyvät hyvin sosiaalialalle, työskentely alalla yleistä jo opintojen aikana
- Työttömyys vähentynyt ja usein lyhytaikaista
- Vakituisten työsuhteiden osuus kasvanut

Lähde: Landgrén, Saana (2023).
Vastavalmistuneiden
urapolut 2023. Talentia.
[Vastavalmistuneiden urapolut 2023
\(talentia.fi\)](https://www.talentia.fi/vastavalmistuneiden-urapolut-2023)

Työllisyyden kehitys sosiaalialan ammattiteissa

Lähde:
tilastokeskus,
työssäkäynti

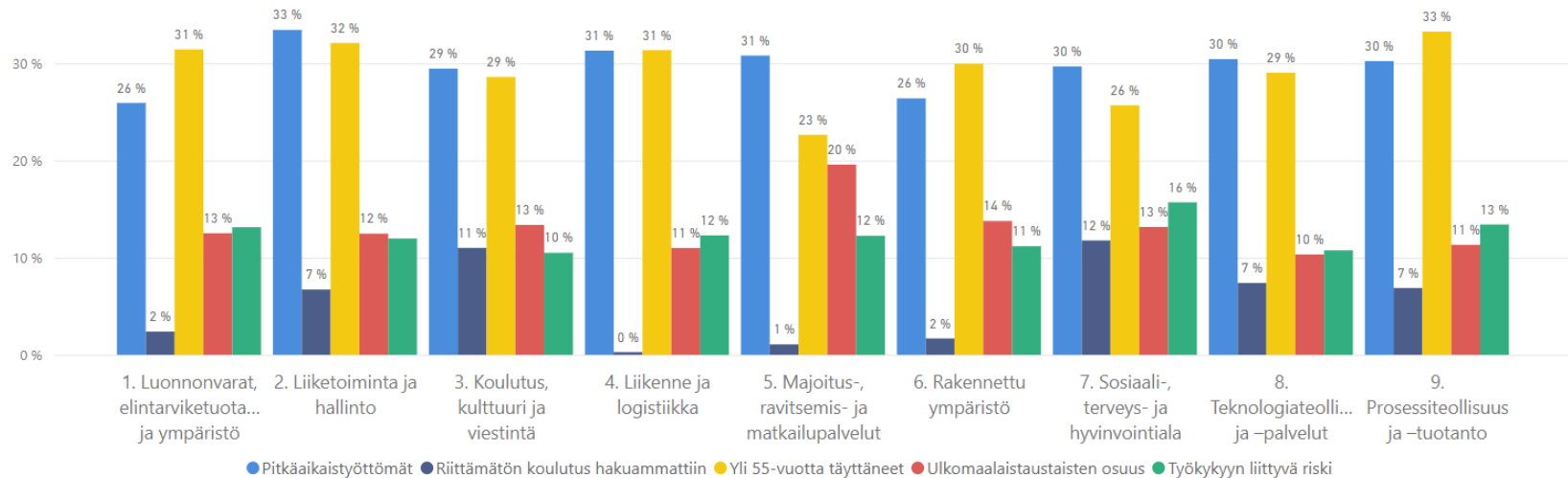
STM työvoimavaje-arvio 2023

Ammatti	Kumulatiivinen kertymä vuoden ajalta, 2022, vaje
Lähihoitajat	6 140
Sairaanhoitajat ym.	5 336
Kodinhoitajat	3 238
Lääkärit	865
Sosiaalityön erityisasiantuntijat	475
Kuulontutkijat ja puheterapeutit	384
Hammaslääkärit	370
Psykologit	330
Ylihoitajat ja osastonhoitajat	255
Suuhygienistit	153
Lääketieteell. kuvantamisen asiantuntijat	91
Muut terveydenhuollon asiantuntijat	80
Bioanalyytikot	61
Vanhustenhuollon johtajat	12
Sosiaalihuollon johtajat	3
Yhteensä	-17 793

Työnhakijoiden riskitekijät, % työttömistä ja lomautetuista

Työnhakijoiden riskitekijät

Lähde: TEM, työmarkkinatori, Työvoiman saatavuus ja kohtaanto sovellus

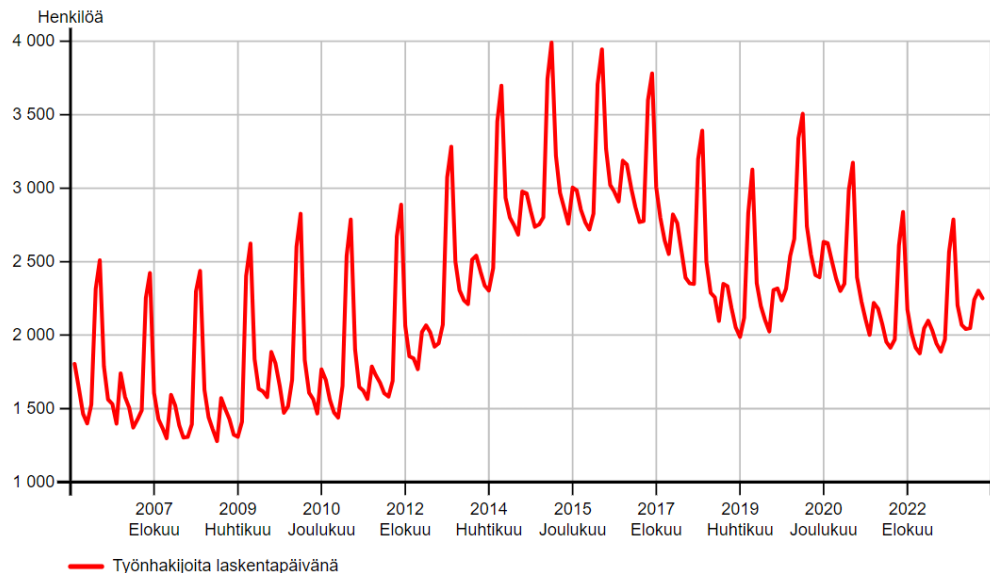
Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat, työttömien työnhakijoiden määrän kehitys 2006-2/2024.

1205. Työnhakijat ammatin ja työllisyyden mukaan

Ammatti(4) = 3412 Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym.

Työllisyyskoodi = 02 Työtön

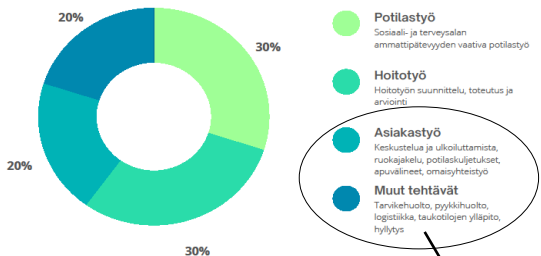

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto

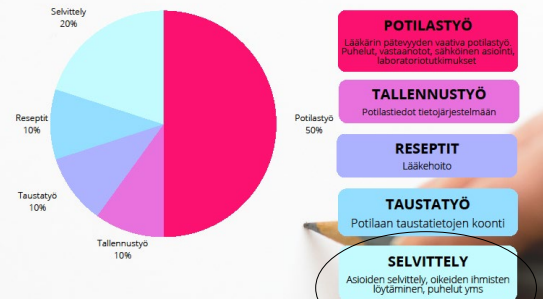

Kuva: Pixabay

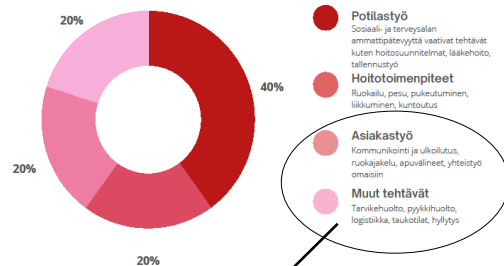
Sairaanhoidajan työaika

Lääkärin työaika

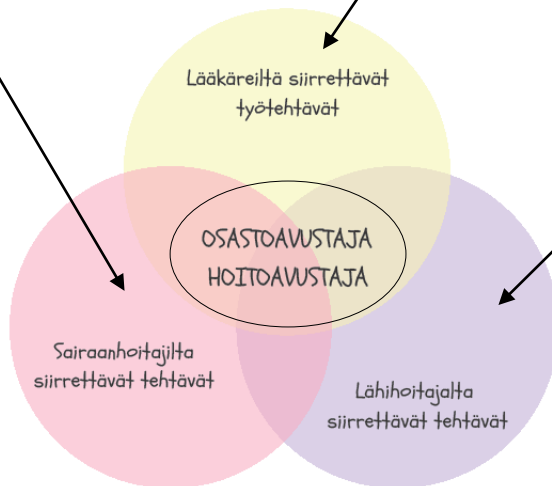
Lähihoitajan työaika

Tehtävistä, joista alan ammattilainen voi luopua, muodostetaan uudet tehtäväkuvat

Mitä tämä voisi tarkoittaa sosiaalialan kontekstissa?

UUSI TEHTÄVÄKUVA

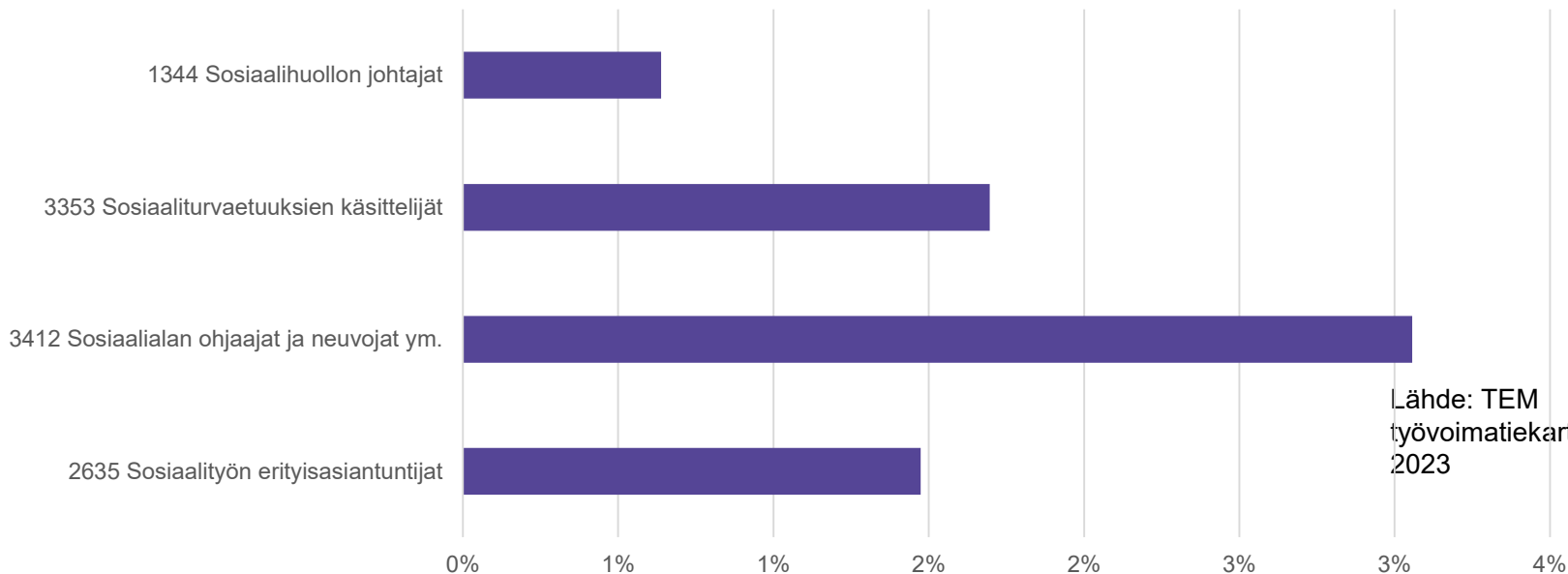

Tehtäväkuvat eivät vaadi sote-alan laillistettua ammattihenkilön pätevyysvaatimusta

Ulkomaaisen työvoiman osuus sosiaalialan ammateissa

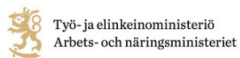

Ulkomaalaistaustaisten osuus työllisistä

Lähde: TEM
työvoimatietokartan data
2023

Toimialatilaisuus 25.4.2024

UUSIA NÄKÖKULMIA SOTE-ALAN KEHITTÄMISEEN

TO 25.4.2024 KLO 13–15

Tule kuulemaan ja keskustelemaan, missä mennään alan työvoiman, yritysten, kansainvälisen rekrytoinnin, lääkäripalvelujen, teknologiakehityksen ja saavutettavien palvelujen suhteen. Tilaisuudessa julkistetaan myös sosiaali- ja terveyspalvelujen viimeisin toimialaraportti.

Tilaisuus on maksuton, kaikille avoin eikä edellytä ennakkoilmoittautumista. Kutsua saa vapaasti jakaa.

Kiitos!

